

• PORTRÉ

Deborah Kerr (1921–2007)

Az Oscar-díjas filmszínésznő a skóciai Helensburghban született háborús veterán tiszt lányaként. Mielőtt színészi pályára lépett volna balett-táncosnőnek készült. A II. világháború idején főleg brit katonák előtt lépett fel. Az amerikai stúdiók először a *Fekete nárcisz* (1947) című drámában nyújtott teljesítményére figyeltek fel. Az 1950-es években Hollywood egyik legfelkapottabb sztárjává vált. Pályája során több mint ötven filmben játszott olyan rendezők keze alatt, mint például John Houston vagy Elia Kazan, akik mind nagyra értékelték a színészi érzékenységét, szépségét, illetve intelligenciáját. Hatszor jelölték a legjobb női főszereplő Oscar-díjára (*Edward fiám*, 1949; *Most és mindörökké*, 1953; *Anna és a szíami király*, 1956; *Ég tudja, Mr. Allison*, 1957; *Külön asztalok*, 1958; *Csavargók*, 1960), de végül csak 1994-ben kapta meg a szobrocskát életművéért. Az 1960-as évektől a 80-as évekig elsősorban színházi és tévés szerepeket alakított. Kétszer ment férjhez, első házasságából két lánya született. Parkinson-kórban hunyt el az kelet-angliai Suffolkban.

Hatszor jelölték Oscar-díjra (1950, 1954, 1957, 1958, 1959, 1961), de végül csak 1994-ben kapta meg a Oscar-szobrot életművéért.

• SUDOKU

A négyzetrács üres négyzeteibe úgy kell beírni a hiányzó számokat, hogy mind a 9 sorban és 9 oszlopban megtalálható legyen 1-től 9-ig minden egyes szám, illetve a 9 kis négyzetben (blokkban) is szerepeljen az összes szám 1-től 9-ig.

	2	1		4				
	9	2		7	6		8	
7		3	9					
			8		9	5		
	8					4		
	7	5			1			
				9	3		1	
1		9	5	4		6		
		2		3	9			

	6	9		7	3			
1						4		
2				6	9	7		
6	2	7	1			5		
		3		4	8	1	6	
	8	6	3					2
		1						5
			5	4	6	8		

• NAPTÁR

December 3., hétfő

Az évből 337 nap telt el, hátravan még 28.

Névnapok: Ferenc, Olívia
Egyéb névnapok: Atala, Berend, Lúcius, Natália, Xavér, Xavéria, Zoárd, Zoárda

Katolikus naptár: Xavéri Szent Ferenc, Szent Natália, Olívia
Református naptár: Ferenc
Unitárius naptár: Ferenc, Olívia
Evangélikus naptár: Ferenc
Zsidó naptár: Kiszlév hónap 23. napja

A **Ferenc** férfinév a latin származású Franciscus rövidüléséből jött létre, jelentése: francia. **II. Rákóczi Ferenc** (1676–1735) a kuruc szabadságharc vezére volt, aki harcra hívta az egész magyarságot a Habsburg uralom ellen. Az elvesztett szabadságharc után Törökországba menekült, Rodostóban hunyt el. Hamvait 1906-ban hozták Magyarországra. Az **Olívia** a latin eredetű Olivér férfinév női alakváltozata, amely az olíva (olajfa) szóból származik. A név ismert viselője **Olivia de Havilland** színésznő volt, akit kétszer jutalmaztak Oscar-díjjal.

• TUDÁSTÁR

A trappista sajt eredete

A tehén- és kecsketejéből készült sajt már kb. hatezer évvel ezelőtt része volt a sumerok étrendjének, a tejtermék későbbi elterjedésében pedig nagy szerepe volt az egyháznak. Szent Benedek ugyanis 529-ben előírt egy húsmentes, tejtermékeken alapuló étrendet a hívőknek. A bencés szerzetesek ahány országban letelepedtek, őrizték és hirdették a pápai hagyományt, majd más szerzetesrendek is követték példájukat. Így született meg a trappista sajt is, amelyet a franciaországi Mayenne körzetben, a Notre Dame de Port du Salut nevű kolostorban élő ciszterci szerzetesek készítettek először 1664-ben. Fennmaradt írások szerint a sajt készítmény neve ehhez a szűk völgyben lévő kolostorhoz köthető, amelynek a bejáratánál létezett egy csapóajtószerű kapu, amit La trappe-nak neveztek. Bár az egyedülálló ízének köszönhetően a félkemény sajt a 18. században egész Nyugat-Európában közkedvelté vált, a kelet-európai térségben csupán a 19. század elején terjedt el a rend boszniai képviselői révén a Mária Csillaga kolostorból. A svájci eredetű ementáli mellett a trappista mindmáig Európa egyik legnépszerűbb sajtjai közé tartozik.

• EZEN A NAPON

25 éve

Az ENSZ (Egyesült Nemzetek Szervezete) kezdeményezésére december 3-át a fogyatékkal élő emberek nemzetközi napja nyilvánították.

81 éve

Balatonszárszón meghalt József Attila a magyar költészet egyik legkiemelkedőbb alakja.

109 éve

Megszületett Ladányi Ferenc, Kosuth-díjas színész, színigazgató, érdemes és kiváló művész.

223 éve

Világra jött Rowland Hill angol grafikus, a postabélyeg bevezetője.

51 éve

Az orvostudomány történetében első alkalommal hajtottak végre embereken sikeres szívtünetést.

33 éve

Budapesten világra jött Cseh László olimpiai ezüst- és bronzérmes, világ- és Európa-bajnok úszó.

49 éve

Felkérték John Lennont, hogy játsza el a *Jézus Krisztus szupersztár* című musical főszerepét.

108 éve

A párizsi motorkiállításán először mutatták be a nyilvánosság előtt a neonlámpát.

39 éve

Japánban bemutatták az első, kereskedelmi forgalomba szánt mobiltelefonokat.

432 éve

Sir Thomas Herriot először vitt burgonyát Angliába Kolumbiából.

118 éve

A Ferencvárosi Torna Clubban (FTC) megalakult a futballszakosztály.

135 éve

Bécsben világra jött Anton Webern osztrák zeneszerző és karmester.

130 éve

Jénában meghalt Carl Zeiss német optikai műszerész, vállalkozó.

124 éve

Szamoában elhunyt Robert Louis Stevenson skót regényíró, az ifjúsági irodalom kimagasló alakja.

109 éve

Szabadkán megszületett Kozma Tibor református lelkész, egyházi író.

107 éve

Megszületett Giovanni „Nino” Rota olasz zeneszerző, akit a filmzenéi tettek világhírűvé.

99 éve

Meghalt Pierre-Auguste Renoir impresszionista festő.

FORRÁS: EZENANAPON.HU

Horoszkóp

Kos márc. 21. – ápr. 20.

Állást kell foglalnia egy kényes kérdésben. Keresse meg a középút, és igyekezzék úgy alakítani az eseményeket, hogy mindenki elégedett legyen!

Bika ápr. 21. – máj. 20.

Eredményes pillanatok várnak ma önre. Bár akadnak kisebb buktatók is a munkafolyamatok során, ezeken túlléphet, ha felhasználja a tapasztalatait.

Ikrek máj. 21. – jún. 21.

Céljai első látásra megfoghatatlannak, elérhetetlennek tűnnek. Próbálja meg újragondolni az elképzeléseit, és közelítse meg őket más szemszögből is!

Rák jún. 22. – júl. 23.

Határozott elképzelései vannak, így az akadályok sem kényszeríthetik meghátrálásra. Ettől függetlenül bizalmas társait beavathatja a terveibe.

Oroszlán júl. 24. – aug. 23.

Tettvágy és gyorsaság jellemzi a mai napját. Most könnyedén behozhatja az elcsúszott határidőket, és befejezheti régóta húzódó munkálatait is.

Szűz aug. 24. – szept. 23.

Tanácsstalannak érzi magát, ez pedig a hangulatára is rányomja bélyegét. Úgy tűnik, segítségre lesz szüksége, ha eredményeket szeretne elérni.

Mérleg szept. 24. – okt. 23.

Ne hagyja, hogy elragadják az indulatai, ugyanis így csak a saját helyzetén ront tovább. Cselekedjék racionálisan, és fogadja el a kollégái támogatását!

Skorpió okt. 24. – nov. 22.

Szellemileg friss, ezért ma főként olyan kérdésekkel foglalkozzék, amelyek koncentrációt igényelnek! Döntéshozatal előtt azonban mindig konzultáljon!

Nyilas nov. 23. – dec. 21.

Mozgalmas napra készülhet. Őrizze meg magabiztosságát, és bizonyítsa be képességeit! Ne engedje, hogy a kételyek begyűrűzzenek az életébe!

Bak dec. 22. – jan. 20.

Kellemetlen élményeket szerez, így nem tud a munkájára koncentrálni. Ne töprengjen az igazságtalanságokon, tekintsen el a rossz megjegyzésektől!

Vízöntő jan. 21. – febr. 19.

Rendkívül öntudatos, magabiztosan tekint a jövőbe, és nyitott az újszerű dolgokra. Készen áll mindent félretenni, hogy elinduljon az ismeretlen felé.

Halak febr. 20. – márc. 20.

Szüksége lesz minden tudására, hogy megoldásokat találjon a folyamatban lévő tevékenységére. Ne kapkodjon, türelmesen haladjon lépésről lépésre!